

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

СЕКЦІЯ 27. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Антіпова Жана Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович

АТЛЕТИЧНА ГІМНАСТИКА В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ647

Барсукова Тетяна Олександрівна, Ігнатенко Сюзанна Олександрівна

ФІЗИЧНІ ВПРАВИ, ЯК ЗАСІБ, ЩО СПРИЯЄ ПІДВИЩЕННЮ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ650

Гоголева Олена Миколаївна, Халайджі Світлана Владиславівна

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС, ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ654

Заверзаєв Валерій Володимирович, Дразіна Євдокія Володимирівна

ІГРОВІ ВИДИ СПОРТУ – ІНСТРУМЕНТ, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ659

Кальніченко Андрій Михайлович, Форостян Ольга Іванівна

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ663

СЕКЦІЯ 28. ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Іванійчук Таїсія Юріївна, Дем'яненко Ольга Михайлівна

БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ ОДЕСИ: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТВОРІВ М. СИНЯВЕРА ТА О. СУРІЛОВА В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНИХ ПАРАЛЕЛІЙ МІЖ ХХ СТОЛІТТЯМ І СЬОГОДЕННЯМ667

Солодка Альона Іванівна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СПАДЩИНИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕКАХ671

Стефанчишена Тетяна Михайлівна, Новітська Ірина Вадимівна

ДОВІДКОВІ ЮРИДИЧНІ ВИДАННЯ: ЧАСОВІ ТА ПРОСТОРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ673

Опольська Тамара Іванівна, Дремлюга Ольга Олексіївна

НОВИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «БІБЛІОТЕКАР»: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ БІБЛІОТЕЧНІЙ ПРАКТИЦІ676

Петренко Олена Сергіївна, Ускова Наталя Костянтинівна, Фоміна Світлана Олегівна

БОГДАН МИХАЙЛОВИЧ КОМАРОВ – ВИДАТНИЙ ОРГАНІЗАТОР УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.679

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ683

Кальніченко Андрій Михайлович
Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри фізичного виховання

Форостян Ольга Іванівна
«Південноукраїнський національний університет ім. К. Д. Ушинського»,
доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики фізичної
культури і спортивних дисциплін

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ

Система фізичного виховання в закладах вищої освіти зустрічає ряд проблем, які виникають через недостатнє фінансування, брак сучасної спортивної інфраструктури і потребу в реорганізації навчального процесу. У цьому контексті дисципліна «Фізичне виховання» часто не отримує необхідної уваги, а більшість закладів вищої освіти продовжують користуватися застарілими традиційними підходами до цієї дисципліни.

Проте, провідні університети України набули досвіду в реалізації та методичному супроводі нових форм навчання. Освітні технології суттєво змінюють навчальний процес, трансформуючи його основні елементи та характеристики. Серед цих змін можна виділити орієнтацію на цілі, структуру, зміст, умови викладання і методи навчання, а також співпрацю між викладачем і студентом, яка набуває форм творчої кооперації.

У сучасній Україні неможливо повністю подолати всі труднощі, проте країні вкрай необхідні випускники, що мають фізичну силу та готові захищати свої кордони. Це завдання, як і в періоди попередніх загроз, також покладається на вищі навчальні заклади. Отже, однією з ключових задач відповідних сфер є інтеграція дисципліни «Фізичне виховання» у процес оновлення та пошук нових підходів для покращення навчання з метою підвищення його ефективності.

Процес навчання з фізичної культури, що враховує індивідуальність, пропонує кожному студенту можливість активно впливати на навчання відповідно до своїх здібностей, інтересів, нахилів, поглядів та особистого досвіду, з метою самореалізації. Таким чином, фізичне виховання є суттєвим для розвитку особистості студента, підтримуючи процес самовдосконалення та цінності фізичної культури, що орієнтується на всебічний розвиток, що охоплює як фізичні, так і духовні складові. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» підкреслює значущість фізичного виховання для здоров'я та розвитку суспільства. Цей закон зобов'язує навчальні заклади вищої освіти впроваджувати обов'язкові заняття з фізичного виховання для досягнення зазначених цілей.

Наукові дослідження свідчать про те, що студенти часто демонструють негативне ставлення до занять фізичним вихованням, що вказує на їхнє недостатнє усвідомлення значення фізичного здоров'я та культури як важливих аспек-

тів загальної особистісної культури. Практика доводить, що багато студентів основної групи не відповідають стандартам контрольних нормативів робочої програми, деякі з них входять до спеціальної медичної групи, а частина взагалі звільняється від практичних занять через стан здоров'я. Низький рівень фізичної підготовленості та брак систематичних знань про вплив фізичних вправ на організм пов'язані з нестачею наступності у фізичному вихованні в період навчання у школі. У зв'язку з цим, ми акцентуємо на важливості і доцільності впровадження нових підходів у фізичне виховання у вищих навчальних закладах.

Оптимальний навчальний процес має включати збалансоване поєднання фізичної активності та навантаження. Фізична активність повинна включати як вправи для поліпшення фізичних характеристик, так і загальнозміцнюючі вправи, а також спеціалізовані вправи для профілактики та корекції постави і зору (оскільки поєднання візуальних методів з різними способами подання інформації поліпшує її сприйняття і розуміння). Інтеграція сучасних технологій в освітній процес є важливим аспектом [2.с.124]. Ці технології повинні бути спрямовані на розширення фізичних можливостей, вдосконалення спеціальних навичок та компетенцій.

Суть інновацій у навчально-виховному процесі полягає в сучасних методах освіти, які підкреслюють важливість формування особистості та її самооцінки. Це створює сприятливі умови для розвитку як суспільних, так і індивідуальних процесів, таких як саморозвиток, самовиховання, вдосконалення, самоврядування та самовизначення. Ці процеси є найбільш ефективними і тривалими результатами виховної діяльності в області фізичної культури. Робота в рамках багаторівневої системи фізичного виховання передбачає розробку науково обґрунтованих програм, які спрямовані на поліпшення здоров'я та освіти. Ці програми мають на меті сприяти зростанню рухової активності студентів протягом тижня, підтримувати розвиток їх загальної фізичної культури та зменшувати негативні впливи як навчальних факторів, так і навколишнього середовища.

Інформаційно-комунікаційні технології відкривають нові можливості для покращення навчального процесу, що сприяє більш глибокому засвоєнню знань. У сфері фізичного виховання, де обсяг теоретичних знань великий, а час для їх вивчення обмежений, застосування електронних презентацій стає ефективним способом їх подачі.

Технологія навчання, орієнтована на студентів, має на меті розвиток практичних навичок, необхідних для різних видів фізичної активності. Вона сприяє формуванню свідомого та активного підходу студентів до занять фізичною культурою і спортом, підкреслюючи важливість регулярних і систематичних фізичних вправ.

Технологія диференційованого фізичного виховання спрямована на ефективну реалізацію індивідуальних фізичних можливостей студентів з використанням різноманітних методів, засобів і організаційних форм навчання. Вимоги цієї технології охоплюють набір педагогічних підходів до диференційованого

навчання руховим навичкам, розвитку фізичних якостей, а також формуванню знань і методичних умінь задля досягнення високих показників фізичної підготовленості. Основна концепція цілісної диференціації полягає у первинному вивченні рухів у їх широкому спектрі, а потім у виділенні окремих технічних елементів та їх класифікації за рівнями складності.

Дослідження сучасного навчального процесу у вищих навчальних закладах показує, що він характеризується великим навантаженням та значною інформаційною насиченістю. Студенти проводять багато часу на заняттях, а також зайняті самостійною роботою в бібліотеках і комп'ютерних класах. Така інтенсивна академічна активність може негативно впливати на різні системи організму. Вчені відзначають, що проблеми зі здоров'ям у більшості студентів ускладнюються відсутністю інтересу до фізкультури. Вони часто не можуть виконувати навіть прості фізичні вправи і уникають занять спортом та фізичних навантажень загалом. Відтак, збільшення їхньої фізичної активності залишається важливим і актуальним завданням. Ключовим аспектом для самостійних занять спортом є виконання домашніх завдань і активний відпочинок.

Методика проведення занять з використанням кругового тренування має специфічну організаційну структуру та суворі методичні принципи, які забезпечують її ефективність. Заняття, що базуються на круговому тренуванні, використовують дрібногруповий потоковий метод, але вимагають чіткої регламентації виконання вправ. Вправи підбираються з урахуванням комплексного розвитку рухових якостей та спрямовані на їх гармонійне вдосконалення.

Фізична активність є ключовим чинником для підтримки та покращення здоров'я студентів. Недостатня рухова активність може спричинити збої в нормальному функціонуванні організму. Регулярні фізичні вправи зміцнюють імунну систему, поліпшують роботу органів і систем, а також зменшують ризик захворювань.

Метод кругового тренування демонструє свою ефективність для команд, що займаються ігровими видами спорту. Використання цього підходу дозволяє тренерам досягати значного фізичного впливу на спортсменів завдяки високим енергетичним витратам і виникненню втоми. Поліпшення фізичної підготовки через заняття круговим тренуванням, як інтегрованою формою фізичного виховання, сприяє розвитку самостійного мислення при формуванні рухових навичок, виробленню чітких алгоритмів виконання запланованих дій, а також виховує дисципліну та організованість під час здійснення вправ.

Тільки систематичне покращення фізичного виховання, основане на ретельно продуманих та збалансованих заходах, може сформувати у студентів прагнення до регулярних фізичних навантажень. Це стане основою для зміцнення їхнього здоров'я. Гарне здоров'я студента, отримане завдяки регулярним фізичним вправам та активності, є ключовим чинником для успішної соціалізації, адаптації до сучасних умов життя та професійного розвитку. Лише так можна

забезпечити ефективне оволодіння навичками юридичної роботи, підвищення працездатності та стійкої творчої активності.

Список використаних джерел:

1. Войтенко С., Льовкін В., Зубрицький Б. Новітні технології у фізичному вихованні: деякі шляхи удосконалення навчального процесу з фізичного виховання у вищих навчальних закладах. *Молода спортивна наука України*. 2006. Вип. 10: у 4-х т. Львів : НВФ «Українські технології», Т. 1. С. 184-187.

2. Гаркова О. В. Пошук шляхів підвищення рівня навчальних занять з фізичного виховання за допомогою інноваційних технологій. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15*. 2017. С. 124-126.

3. Абрамов С. А., Шишацька В. І. Підвищення рухової активності студентів засобами фізичного виховання в закладах вищої освіти. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2022. № 1(145). С. 7-9. URL: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1\(145\).01](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).01)

4. Опанасюк Ф. Г., та ін. Використання методів кругового тренування для розвитку фізичних якостей допризовної молоді. *Фізичне виховання: проблеми та перспективи* : монографія / за заг. ред. Г. П. Грибана. Київ : Рута, 2020. С. 177–186. URL: <http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/12749>

Ключові слова: вища освіта, наукові дослідження, фізичне виховання, вплив фізичних вправ, нові підходи, підвищення рівня фізичної підготовленості.

Keywords: higher education, scientific research, physical education, the impact of physical exercise, new approaches, increasing the level of physical fitness.